

Một số biện pháp xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở các trường mầm non quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh

Lê Hữu Hạnh

Kính Mầm non 11A
4 Lê Quang Định, phường 11, quận Bình Thạnh,
thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam
Email: le.huu.hanh1@gmail.com

TÓM TẮT: Môi trường giáo dục tích cực luôn được quan tâm trong mọi thời đại, là tất cả các điều kiện về vật chất và tinh thần có ảnh hưởng đến hoạt động giáo dục, học tập, rèn luyện và phát triển của người học. Môi trường giáo dục tích cực cần đảm bảo các thành tố an toàn, lành mạnh, thân thiện, là môi trường giáo dục mà người học được bảo vệ, không bị tổn hại về thể chất và tinh thần; Không có tệ nạn xã hội, không bạo lực; Người học, cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên có lối sống lành mạnh, ứng xử văn hóa; Người học được tôn trọng, đối xử công bằng, bình đẳng và nhân ái, được phát huy dân chủ và tạo điều kiện để phát triển phẩm chất và năng lực. Bài báo đề cập đến một số biện pháp xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ trong trường mầm non nhằm góp phần đảm bảo cho trẻ được sống, học tập, vui chơi và phát triển toàn diện nhân cách, đáp ứng yêu cầu đổi mới của xã hội hiện nay.

TỪ KHÓA: Biện pháp xây dựng môi trường giáo dục tích cực; môi trường giáo dục an toàn; lành mạnh; thân thiện.

→ Nhận bài 25/3/2019 → Nhận kết quả phản biện và chỉnh sửa 26/4/2019 → Duyệt đăng 25/5/2019.

1. Đặt vấn đề

Trẻ em là hạnh phúc của gia đình, là tương lai của đất nước. Sinh thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn dành cho các cháu thiếu niên, nhi đồng tình thương yêu và quan tâm đặc biệt. Với Bác, trẻ em là những người chủ tương lai của Đảng và dân tộc: "Bác mong các cháu chăm ngoan, mai sau gìn giữ giang san Lạc Hồng, sao cho tỏ mặt nhi đồng Việt Nam". Bác còn thường xuyên quan tâm nhắc nhở và giao nhiệm vụ bảo vệ, chăm sóc trẻ em cho các ban ngành, đoàn thể. Qua lời căn dặn trên bằng những việc làm cụ thể, thấm nhuần lời dạy của Bác Hồ, Đảng và Nhà nước ta luôn coi nhiệm vụ bảo vệ và chăm sóc trẻ em là một trong những nội dung cơ bản của chiến lược con người, góp phần tạo ra nguồn nhân lực cho quá trình đẩy mạnh sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước. Cụ thể là năm 2016, Luật Trẻ em được ban hành thay thế Luật Bảo vệ, Chăm sóc và Giáo dục (GD) trẻ em năm 2004 nhằm nhấn mạnh trẻ em ở mọi thời đại đều được quan tâm chăm sóc, xã hội càng phát triển thì trẻ em càng được đảm bảo quyền lợi nhiều hơn và ngày 17 tháng 7 năm 2017 Chính phủ ban hành Nghị định 10/2017/NĐ-CP quy định về môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện tiếp tục khẳng định trẻ em phải được sống trong một môi trường tích cực [1].

Tuy nhiên, trong thời gian qua, xã hội phải chứng kiến một số hiện tượng, hình ảnh tiêu cực, thiếu trách nhiệm với trẻ em, chưa coi trọng vấn đề bảo vệ trẻ em, thiếu hiểu biết về luật pháp, không nhận thức được các hành vi vi phạm quyền trẻ em dẫn đến một số hành động gây tổn thương cho

trẻ, làm xấu đi hình ảnh của giáo viên, của trường mầm non. Môi trường xã hội ngày càng ít an toàn đối với sự phát triển nhân cách của trẻ. Vì vậy, việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ trong trường mầm non nói chung, ở quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng, là rất cần thiết nhằm nâng cao chất lượng GD, góp phần phát triển toàn diện cho nhân cách trẻ.

2. Nội dung nghiên cứu

Môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện trong trường mầm non (MN) là môi trường GD đảm bảo an toàn về thể chất và tinh thần, tâm lý cho trẻ, bảo vệ trẻ, không có các tệ nạn xã hội, không bạo lực, các thành viên trong nhà trường có lối sống lành mạnh, thân thiện, đồng thời là nơi tạo cơ hội, khuyến khích và hỗ trợ để trẻ phát triển hết tiềm năng của bản thân mình. Nội dung xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện trong trường MN bao gồm:

- Xây dựng môi trường vật chất an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN.
- Xây dựng môi trường tâm lý, xã hội an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN.
- Xây dựng các hoạt động đảm bảo môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện.

2.1. Tầm quan trọng của môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường mầm non

Đối với GD MN, việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ có ý nghĩa rất quan trọng. Xây

đựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện quyết định sự tồn tại và phát triển của nhà trường, giúp trẻ có cảm giác an tâm, tích cực hoạt động, tập trung suy nghĩ, có cơ hội nảy sinh các ý tưởng mới, không bị áp lực, thích đến trường, tạo nên thương hiệu, uy tín cho nhà trường, thay đổi tích cực đến nhận thức, hành vi của phụ huynh trẻ.

Xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện tạo động lực cho các thành viên trong nhà trường rèn luyện phẩm chất đạo đức và năng lực, tạo tâm trạng tích cực cho tập thể, giúp họ hăng say công tác, nâng cao tinh thần nhiệt huyết với nghề.

Xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện là tất cả những gì trẻ cần để sống và lớn lên một cách vui tươi, lành mạnh, an toàn, đảm bảo cho mỗi trẻ đều có cơ hội phát triển tối ưu những tiềm năng có sẵn để hình thành nên các kĩ năng cần thiết cho cuộc sống.

Mục tiêu của xây dựng môi trường giáo dục GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN là nhằm đảm bảo tối các điều kiện về cơ sở vật chất và tinh thần cho trẻ hoạt động.

Hỗ trợ, kích thích hứng thú học tập của trẻ thông qua việc tạo không khí giao tiếp tích cực, vui tươi của GV đối với trẻ, tạo môi trường GD thân thiện. Xây dựng môi trường không có các tệ nạn xã hội, không bạo lực, đảm bảo tối đa sự an toàn về tinh thần, tâm lí cho trẻ, trong đó mỗi cán bộ, GV, nhân viên có lối sống lành mạnh, luôn mẫu mực để trẻ noi theo, đối xử công bằng với trẻ. Tạo điều kiện cho trẻ phát triển toàn diện thông qua việc huy động sức mạnh tổng hợp của các lực lượng trong và ngoài nhà trường, có sự tham gia của cán bộ, GV, nhân viên, phụ huynh trẻ, các tổ chức đoàn thể, chính quyền và nhân dân địa phương nơi trường MN hoạt động cùng đồng lòng, đồng sức xây dựng nhà trường, xây dựng môi trường học tập tốt nhất cho trẻ được nuôi dưỡng, chăm sóc, GD và phát triển một cách toàn diện.

2.2. Thực trạng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện trong các trường mầm non quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh

Bảng 1: Nhận thức của CBQL, GV về tầm quan trọng của hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở các trường MN

TT	Val trị, ý nghĩa	ĐTB	ĐLC	TH	Mức độ
1	Quyết định sự tồn tại và phát triển của nhà trường	4.24	0.88	1	Hoàn toàn đồng ý
2	Tạo động lực cho các thành viên trong nhà trường rèn luyện phẩm chất đạo đức và năng lực.	4.19	0.81	2	Đồng ý
3	Đảm bảo cho mỗi trẻ đều có cơ hội phát triển tối ưu những tiềm năng, hình thành các kĩ năng cần thiết	4.17	0.86	3	Đồng ý
4	Đảm bảo tối tâm trạng tích cực cho tập thể, giúp họ hăng say công tác, nâng cao tinh thần, nhiệt huyết với nghề.	4.08	0.91	4	Đồng ý
Điểm trung bình các yếu tố		4.17			

(*Chú thích: DTB: Điểm trung bình; TH: Thứ hạng*)

Mục đích khảo sát: Khảo sát thực trạng xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện nhằm đánh giá đúng thực trạng.

Phương pháp khảo sát: Những phương pháp cụ thể được sử dụng là: Phương pháp khảo sát bằng bảng hỏi, phương pháp phỏng vấn sâu.

Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi:

- Khách thể khảo sát: Đây là phương pháp chính được sử dụng trong nghiên cứu. Bảng hỏi tiến hành khảo sát thực hiện tại 8 trường MN công lập (23 cán bộ quản lí (CBQL) và 104 GV) quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh

- Công cụ khảo sát: Khảo sát bằng bảng hỏi

- Xử lí số liệu: Thang điểm đánh giá trong bảng hỏi được quy ước như sau:

- Sử dụng thang 5 điểm, mỗi câu hỏi được đánh giá với 5 mức độ khác nhau; ý nghĩa của các mức độ với quy ước như sau: Mức độ đồng ý: Hoàn toàn đồng ý (5 điểm), đồng ý (4 điểm), phân vân (3 điểm), không đồng ý (2 điểm), hoàn toàn không đồng ý (1 điểm).

- Điểm trung bình được chia khoảng như sau: 1 điểm – 1,80 điểm: Hoàn toàn không đồng ý; 1,81 điểm – 2,60 điểm: Không đồng ý; 2,61 điểm – 3,4 điểm: Phân vân; 3,41 điểm – 4,20 điểm: Đồng ý; 4,21 điểm – 5 điểm: Hoàn toàn đồng ý.

Phương pháp phỏng vấn sâu: Phương pháp này được tiến hành để làm rõ hơn thông tin thu được từ phương pháp khảo sát bằng bảng hỏi.

Thời gian phỏng vấn: Tháng 5 năm 2019.

2.2.1 Thực trạng nhận thức tầm quan trọng của hoạt động xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở các trường mầm non (xem Bảng 1)

Bảng 1 cho thấy, sau khi khảo sát 23 CBQL và 104 GV ở 8 trường MN, để nhận thấy CBQL, GV có nhận thức rất cao trong việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN. Hầu hết tất cả các CBQL, GV đều chọn mức “đồng ý” (3 nội dung) và chỉ có một nội dung được chọn ở mức “hoàn toàn đồng ý”. Điểm trung bình các yếu tố là 4.17 điểm.

Qua phỏng vấn 3 hiệu trưởng và 8 GV có nhận định như thế nào về tầm quan trọng của hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện. Dù ở các trường khác nhau, có vị trí địa lí, điều kiện thuận lợi, khó khăn khác nhau nhưng tất cả các CBQL, GV ở các trường MN đều thống nhất chung một nội dung đó là hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ trong trường MN quyết định sự tồn tại, phát triển của nhà trường tạo điều kiện để giúp trẻ phát triển nhân cách một cách toàn diện. Môi trường GD càng an toàn, thuận lợi, đảm bảo đầy đủ các điều kiện về cơ sở vật chất là nền tảng cho việc sáng tạo các hoạt động của người dạy và người học.

2.2.2. Thực trạng thực hiện mục tiêu của hoạt động xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường mầm non (xem Bảng 2)

Kết quả khảo sát CBQL, GV về thực trạng thực hiện mục tiêu của hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN cho thấy, phần lớn “đồng ý” với các mục tiêu trên. Các CBQL, GVMN đều nhận ra các mục tiêu trên đều hướng đến các hoạt động nuôi dưỡng chăm sóc và GD trẻ, các mục tiêu xoay quanh vấn đề trẻ cần được nuôi dưỡng trong một môi trường tích cực, hoàn thiện

về cơ sở vật chất, đảm bảo trẻ không bị tổn thương trong lúc được nuôi dưỡng chăm sóc tại trường, đồng thời trẻ cũng được tham gia vào các hoạt động lành mạnh, đậm đà bản sắc dân tộc. Nội dung “xây dựng môi trường GD không có các tệ nạn xã hội, không bạo lực” được xếp thứ hạng đầu tiên. Đây là điều mà xã hội đang cần, người dạy, người học đặc biệt phụ huynh trẻ đang mong muốn có một nơi mà con họ được sinh hoạt, học tập thật tốt, điều mà xã hội hiện nay đang kêu gọi xây dựng “Nhà trường không có tình trạng bạo lực học đường”.

2.2.3. Thực trạng mức độ thực hiện các nội dung hoạt động xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường mầm non

a. Nội dung xây dựng môi trường vật chất an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN

Bảng 3 khảo sát CBQL, GV về các nội dung xây dựng môi trường vật chất an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN. Thực tế, môi trường vật chất là yếu tố đầu tiên trong việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện.

Kết quả khảo sát ở Bảng 3 cho thấy: Tất cả các nội dung về cơ sở vật chất đảm bảo thực hiện cho việc xây dựng

Bảng 2: Thực trạng thực hiện mục tiêu của hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN

TT	Mục tiêu	ĐTB	ĐLC	TH	Mức độ
1	Đảm bảo tốt về các điều kiện cơ sở vật chất và tinh thần cho trẻ hoạt động	4.14	0.88	2	Đồng ý
2	Hỗ trợ, kích thích hứng thú học tập của trẻ thông qua việc tạo không khí giao tiếp tích cực, vui tươi của GV đối với trẻ.	4.11	0.88	3	Đồng ý
3	Xây dựng môi trường GD không có các tệ nạn xã hội, không bạo lực.	4.35	0.82	1	Hoàn toàn đồng ý
4	Tạo điều kiện cho trẻ phát triển toàn diện thông qua việc huy động sức mạnh tổng hợp của các lực lượng trong và ngoài nhà trường.	3.94	0.94	4	Đồng ý
Điểm trung bình các yếu tố		4.14			

(Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình; DLC: Độ lệch chuẩn; TH: Thứ hạng)

Bảng 3: Thực trạng mức độ thực hiện các nội dung hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN

TT	Nội dung	ĐTB	DLC	TH	Mức độ
1	Trường, lớp được đặt tại khu dân cư phù hợp với quy hoạch chung, thuận lợi cho trẻ em đến trường/lớp	3.69	1.1	5	Đồng ý
2	Diện tích sân chơi/bãi tập đáp ứng với nhu cầu hoạt động của trẻ khi tham gia vui chơi ngoài trời	4.02	0.93	4	Đồng ý
3	Khối các phòng học, phòng chức năng đảm bảo diện tích theo quy định, có đầy đủ các thiết bị, quy định sử dụng cụ thể	4.17	0.86	3	Đồng ý
4	Lớp học cần đảm bảo diện tích theo quy định, đảm bảo ánh sáng, thoáng khí, âm áp về mùa đông, thoáng mát về mùa hè.	4.38	0.69	1	Hoàn toàn đồng ý
5	Hệ thống điện trong lớp học phải đảm bảo an toàn, tất cả ổ cắm điện cố định và di động được đặt ở nơi trẻ không với tới. Đảm bảo lối thoát hiểm khi có sự cố.	4.28	0.75	2	Hoàn toàn đồng ý
Điểm trung bình các yếu tố		4.11			

(Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình; DLC: Độ lệch chuẩn; TH: Thứ hạng)

môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện đều được đánh giá ở mức độ “đồng ý” (5/5). Qua phỏng vấn đa số CBQL, GV đều hiểu rằng “*Nội dung xây dựng môi trường vật chất*” là quy định khi xây dựng trường MN. Ngày nay, trường MN đang được đưa vào kiểm định chất lượng GD và yếu tố đầu tiên được đánh giá là điều kiện cần và đủ là môi trường vật chất. Ngoài ra, hệ thống bệnh trong lớp học đảm bảo an toàn, tất cả ổ cắm điện cố định và di động được đặt xa tầm tay trẻ. Nhà trường đảm bảo lối thoát hiểm, có hệ thống phòng cháy chữa cháy, có phương án thoát hiểm khi có sự cố. Những trường MN được xây dựng sau này sẽ được thiết kế theo quy định xây dựng trường MN, được đặt cách xa nơi khu dân cư đông đúc, tránh được tiếng ồn, khói, bụi.

b. Nội dung xây dựng môi trường tâm lý, xã hội an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN (thực trạng xây dựng môi trường tâm lý, xã hội an toàn, lành mạnh, thân thiện (xem Bảng 4)

Kết quả khảo sát ý kiến của nội dung này được đánh giá chưa cao. Nội dung chương trình GD MN đòi hỏi phải rõ ràng, phù hợp với định hướng phát triển GD quốc gia, chú trọng tính thực tiễn, đề cao GD đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho trẻ mang tính truyền thống và đậm đà bản sắc dân

tộc. Tuy nhiên, nội dung chương trình vừa được cập nhật, thì lại có sự thay đổi khác phù hợp hơn khiến CBQL, GV gặp khó khăn trong việc làm quen với các nội dung mới.

c. Các hoạt động đảm bảo môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN (xem Bảng 5)

Kết quả khảo sát ở Bảng 5 cho thấy, hầu hết cán bộ, GV, nhân viên trong trường đều được nhà trường tổ chức tập huấn sơ cấp cứu, được thực hành các kỹ năng sơ cứu ban đầu cho trẻ như dị vật đường thở, hóc sặc do bột, sặc do các dị vật khác, xử lý vết thương chảy máu, hóc xương..., các kỹ năng phòng chống dịch bệnh, phòng ngộ độc thực phẩm do các bác sĩ ở các bệnh viện quận, trung tâm y tế dự phòng tập huấn, phối hợp với các đơn vị công an thành phố tập huấn phương án chữa cháy “cứu hộ, cứu nạn” hàng năm.

2.3. Một số biện pháp xây dựng môi trường giáo dục, an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở các trường mầm non quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh

2.3.1. Nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên về tầm quan trọng của việc xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện trong trường mầm non

Việc nâng cao nhận thức cần tiến hành ngay từ thời điểm

Bảng 4: Nội dung xây dựng môi trường tâm lý, xã hội an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN

TT	Nội dung	ĐTB	ĐLC	TH	Mức độ
1	Nội dung GD cần gắn gũi với thực tiễn, mang đậm bản sắc dân tộc, có đủ tài liệu cho CBQL, GV, nhân viên nghiên cứu	3,68	1,04	5	Đồng ý
2	Trẻ được quan tâm, chia sẻ, được đối xử công bằng, được tham gia, hỗ trợ phát triển các năng lực cá nhân.	3,91	0,95	4	Đồng ý
3	Có đủ cán bộ, GV, nhân viên theo yêu cầu, quy định, có li lịch rõ ràng, đáp ứng các yêu cầu về chuẩn nghề nghiệp GV, chuẩn hiệu trưởng.	4,46	0,61	1	Hoàn toàn đồng ý
4	Mối quan hệ giữa các đối tượng trong môi trường GD, công khai Bộ quy tắc ứng xử đối với các thành viên trong và ngoài nhà trường.	4,18	0,87	3	Đồng ý
5	Giám sát, kiểm tra việc thực hiện Bộ quy tắc ứng xử đối với các thành viên trong và ngoài nhà trường	4,20	0,86	2	Đồng ý
Điểm trung bình các yếu tố		4,09			

(*Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình; ĐLC: Độ lệch chuẩn; TH: Thứ hạng*)

Bảng 5: Các hoạt động đảm bảo môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở trường MN

TT	Nội dung	ĐTB	ĐLC	TH	Mức độ
1	Cán bộ, GV, nhân viên được tập huấn về cách xử lý các tình huống sơ cứu, cách sử dụng các quy định an toàn trong trường MN	4,42	0,65	1	Hoàn toàn đồng ý
2	Xây dựng bầu không khí vui tươi, lành mạnh trong nhà trường. Xây dựng Bộ quy tắc ứng xử	4,19	0,82	3	Đồng ý
3	Đưa vào kế hoạch năm học, kế hoạch chuyên môn, các hoạt động tập thể.	4,15	0,8	4	Đồng ý
4	Giám sát, xử lý nghiêm tình trạng bạo lực học đường, gây mất an toàn, lành mạnh trong nhà trường. Tổng kết, đánh giá và khen thưởng	4,34	0,73	2	Hoàn toàn đồng ý
Điểm trung bình các yếu tố		4,28			

(*Chú thích: ĐTB: Điểm trung bình; ĐLC: Độ lệch chuẩn; TH: Thứ hạng*)

bắt đầu xây dựng kế hoạch và triển khai kế hoạch, có thể trong suốt quá trình thực hiện kế hoạch. Trước hết, phải xác định cho CBQL, GV hiểu mục tiêu của hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện. Nếu môi trường GD tại nhà trường không đảm bảo các thành tố an toàn, lành mạnh, thân thiện thì sẽ không tạo được uy tín, sự tin nhiệm của cấp trên và đặc biệt là phụ huynh trẻ.

CBQL, GV nghiên cứu các nội dung, nguyên tắc, tiêu chuẩn xây dựng môi trường GD an toàn, chuẩn đánh giá hiệu trưởng, phó hiệu trưởng và chuẩn nghề nghiệp giáo viên MN có các nội dung liên quan đến việc xây dựng môi trường GD bằng nhiều hình thức như tổ chức các buổi họp, thảo luận, phát tài liệu về chuẩn cho giáo viên tự nghiên cứu, tổ chức sinh hoạt chuyên môn.

Ngoài ra, CBQL, GV cần phối hợp tốt với các tổ chức chính trị xã hội trong nhà trường như Công đoàn, Đoàn Thanh niên trong công tác tuyên truyền, phát động phong trào xây dựng trường học thân thiện, nói không với bạo lực học đường. CBQL cần khơi gợi cho các giáo viên trẻ, đoàn viên thanh niên lòng yêu nghề, nhiệt huyết trong công việc, tự hào là GV MN bằng cách chỉ rõ cho GV trẻ nhận thức được nhiệm vụ cao cả của GV trong công tác ươm mầm cho đất nước.

2.3.2. Bồi dưỡng kiến thức chuyên môn cho cán bộ quản lí, giáo viên, nhân viên về xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện

Tự học, tự bồi dưỡng, tự rèn luyện thông qua hoạt động thực tiễn, tài liệu và các văn bản hiện hành. Việc bồi dưỡng kiến thức chuyên môn cho CBQL, GV, nhân viên về kiến thức và kĩ năng thực hiện xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện có thể tiến hành trong hoặc ngoài nhà trường.

Trong trường: Tổ chức học tập đầy đủ, nghiêm túc các nội dung xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện để đội ngũ CBQL, GV hiểu rõ vị trí, vai trò của hoạt động xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN, nhận thức được trách nhiệm của họ trong hoạt động này. Từ đó, giúp GV có những suy nghĩ, định hướng đúng đắn trong xây dựng các hoạt động tạo môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ.

Ngoài trường: Tham gia học tập các chuyên đề, tổ chức các buổi sinh hoạt ngoại khóa do nhà trường tổ chức, các hội thảo, hội nghị của sở, phòng giáo dục và đào tạo triển khai và hướng dẫn thực hiện xây dựng môi trường GD tích cực cho trẻ MN. Động viên, khuyến khích, tạo điều kiện hỗ trợ về thời gian, kinh phí cho CBQL, GV dự học các lớp bồi dưỡng nâng cao năng lực về công tác xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện.

2.3.3. Đẩy mạnh huy động các nguồn lực về tài chính và cơ sở vật chất, phương tiện, thiết bị phục vụ cho việc xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện

CBQL, GV nghiên cứu kĩ các văn bản pháp lí liên quan đến việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện để chủ động tham mưu, đề xuất với cấp cấp lãnh đạo,

chính quyền địa phương, Ban đại diện cha mẹ phụ huynh học sinh trẻ thực hiện tốt vận động, chủ động tìm kiếm các nguồn tài trợ. CBQL, GV liệt kê các trang thiết bị, cơ sở vật chất cần được trang bị nhằm đảm bảo công tác xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ trong trường MN. Để công tác huy động các nguồn lực xây dựng cơ sở vật chất, phương tiện, thiết bị phục vụ cho việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ cho trẻ đạt hiệu quả, các cấp lãnh đạo, ban đại diện cha mẹ phụ huynh học sinh cần biết được lợi ích của việc hỗ trợ, phối hợp thực hiện với nhà trường. Vì vậy, sau mỗi công trình, CBQL, GV cần công khai về hình thức như ban đại diện cha mẹ phụ huynh học sinh đã phối hợp hỗ trợ, cải tạo khu vui chơi cho trẻ. Hiệu trưởng cần công khai để bảng công trình cha mẹ phụ huynh học sinh, hoặc công khai về tài chính thu, chi hộ và gửi thư ngỏ cùng hình ảnh minh họa cụ thể đến tay từng phụ huynh trẻ để mỗi phụ huynh trẻ nhận thấy vai trò của mình trong công tác xây dựng môi trường GD cho con.

2.3.4. Nội dung xây dựng môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện được lồng vào kế hoạch phát triển chung của nhà trường

Nội dung xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện được lồng vào kế hoạch phát triển chung của nhà trường, có quy định rõ nhiệm vụ cụ thể của các cá nhân, bộ phận, mối quan hệ giữa các cá nhân và bộ phận trong nhà trường trong việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện.

Xây dựng và phát triển môi trường lành mạnh, tạo điều kiện về các phương tiện thông tin, giải trí phục vụ cho sinh hoạt. Phát hành sách, tài liệu phổ biến về nội dung xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện, xây dựng tư sách chuyên môn có đủ sách báo, tạo môi trường thuận lợi nhất để CBQL, GV phát huy năng lực sáng tạo của mình.

Tạo tinh thần thoải mái, ít áp lực trong quá trình công tác. Quan tâm kịp thời các chế độ chính sách cho GV (năng lương, khen thưởng, chế độ nghỉ đẻ, nghỉ ốm, tham quan, học tập...), quan tâm đến chế độ hỗ trợ cho GV có hoàn cảnh khó khăn. Tạo bầu không khí sư phạm, đoàn kết thân ái trong nhà trường. Tạo môi trường thân thiện, động viên CBQL, GV mạnh dạn thảo luận, phát biểu hay thử nghiệm các ý tưởng sáng tạo đem lại hiệu quả trong công tác xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện. Đối với các lực lượng có liên quan tham gia xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cần tổ chức họp mặt 1 năm 2 lần nhằm trao đổi, giao lưu, góp ý về các công việc xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện của nhà trường.

2.3.5. Tăng cường kiểm tra, đánh giá khách quan việc xây dựng môi trường giáo dục và làm tốt công tác thi đua, khen thưởng cho các tổ chức, cá nhân có thành tích trong công tác quản lí

Tăng cường kiểm tra thực tế, dự giờ thăm lớp đột xuất để kiểm tra môi trường GD trong lớp, cách bố trí các hoạt động, cách chăm sóc, giao tiếp giữa GV với trẻ, trẻ với trẻ và trẻ với người đến thăm lớp dự giờ, nắm bắt tình hình vận

dụng lý thuyết vào thực tiễn của GV. Qua cách trẻ tham gia các hoạt động, giao tiếp của trẻ, sẽ đánh giá được phần nào cách hướng dẫn, xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện của GV, đánh giá mức độ tiến bộ, trưởng thành của giáo viên lần sau so với lần trước.

Công khai trong việc kiểm tra, thường xuyên giám sát quá trình kiểm tra, đánh giá nhằm phát hiện những thiếu sót hoặc không phù hợp với các tiêu chí đánh giá để kịp thời điều chỉnh giúp GV thực thi nhiệm vụ đúng hướng, đúng thời gian quy định đạt hiệu quả. Các kết quả kiểm tra cần được cụ thể hoá, công khai và đối chiếu, so sánh. Sau khi kiểm tra, đánh giá cần rút kinh nghiệm những công tác còn hạn chế, công khai tuyên dương những tổ chuyên môn và cá nhân điển hình trước hội đồng sư phạm, tạo động lực cho các thành viên phấn đấu.

3. Kết luận

Xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện

cho trẻ ở các trường MN là nội dung hết sức quan trọng trong bối cảnh hiện nay, góp phần quan trọng trong việc đảm bảo chất lượng chăm sóc, GD trẻ, xây dựng uy tín, thương hiệu cho trường MN. Qua phân tích và khảo sát thực trạng, nhận thấy thực trạng xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện ở các trường MN quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh còn nhiều bất cập, hạn chế. Nhận thức của CBQL, GV còn chưa đúng về hoạt động xây dựng an toàn, lành mạnh, thân thiện ở trường MN, kĩ năng, kiến thức chưa vững, việc lập kế hoạch chưa cụ thể, kiểm tra đánh giá thực hiện còn chung chung, cơ sở vật chất còn hạn chế và sự phối hợp với các lực lượng ngoài nhà trường còn yếu, chưa đáp ứng được yêu cầu GD, cần thiết có các biện pháp nhằm nâng cao hiệu quả xây dựng môi trường GD an toàn, lành mạnh, thân thiện cho trẻ ở các trường MN nói chung, ở quận Bình Thạnh, Thành phố Hồ Chí Minh nói riêng là vấn đề có tính cấp thiết, có ý nghĩa lý luận và thực tiễn.

Tài liệu tham khảo

- [1] Chính phủ Nước Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam. (2017), *Nghị định quy định về môi trường giáo dục an toàn, lành mạnh, thân thiện, phòng chống bạo lực học đường số 80/2017/NĐ-CP.*
- [2] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2010), *Ban hành Quy định về xây dựng trường học an toàn, phòng, chống tai nạn, thương tích trong cơ sở giáo dục mầm non* (ban hành kèm theo thông tư số 13/2010/TT - BGDDT ngày 15 tháng 04 năm 2010 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).
- [3] Bộ Giáo dục và Đào tạo, (2015), *Ban hành Điều lệ trường mầm non* (ban hành kèm theo Quyết định số 04/VBHN-BGDĐT ngày 24 tháng 12 năm 2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).
- [4] Đảng Cộng sản Việt Nam, (2013), *Nghị quyết về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế* Ban hành kèm theo Quyết định số 29 - NQ/TW ngày 04 tháng 11 năm 2013 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng
- [5] Hoàng Đức Minh - Nguyễn Thị Mỹ Trinh (Đồng chủ biên), (2018), *Tài liệu bồi dưỡng thường xuyên năm học 2018-2019*, NXB Giáo dục Việt Nam.

SOME MEASURES TO BUILD A SAFE, HEALTHY AND FRIENDLY EDUCATIONAL ENVIRONMENT FOR CHILDREN IN PRESCHOOLS IN BINH THANH DISTRICT, HO CHI MINH CITY

Le Hieu Hanh

11A Kindergarten
474 Le Quang Dinh St, 11 ward,
Binh Thanh district, Ho Chi Minh City, Vietnam
Email: hieuhanhle@gmail.com

ABSTRACT: *The positive educational environment, including all the physical and mental conditions affecting the educating and learning activities, as well as the practicing and developmental process of learners, has always been a concern. A positive educational environment is a safe, healthy and friendly environment, in which learners are protected, from either physical or mental harm, social evils, or violence; where learners, managers, teachers, and employees have healthy lifestyles and decent behaviours; learners are respected, treated fairly, equally and compassionately; where democracy is promoted and conditions are created to develop their personalities and potentials. Building a safe, healthy and friendly educational environment is the responsibility of many sectors, manager levels, and society. The article mentioned some measures to build a safe, healthy and friendly educational environment for children in preschools with a view to contributing to ensuring that children can live, study, play, and develop their personalities, to meet actual society innovation requirements.*

KEYWORDS: Measures to build a positive educational environment; a safe, healthy and friendly educational environment.